

Balans van de vooruitgang van België naar de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de VN

Het Federaal Planbureau publiceert vandaag de Balans 2016 van de duurzame-ontwikkelingsindicatoren. Die balans presenteert op basis van een voorlopige set van 31 indicatoren een eerste opvolging van de uitvoering van de 17 duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals – SDGs) die in september 2015 door de VN werden aangenomen. De balans toont dat er in veel domeinen bijkomende inspanningen nodig zijn om de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen tegen 2030 te bereiken.

- Voor slechts 4 van de 13 indicatoren met een precieze doelstelling zou de voortzetting van de huidige trend het mogelijk maken hun doelstelling te bereiken (of bijna te bereiken voor een 5de indicator).
- Slechts 6 van de 18 andere indicatoren evolueerden tussen 2000 en 2015 in de gewenste richting.
- De sociale indicatoren evolueren naar verhouding het minst in de richting van hun doelstelling.

Het Federaal Planbureau (FPB) meet de vooruitgang van België naar de 17 duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen, die in september 2015 door de VN werden aangenomen, door de trends van 31 indicatoren te evalueren (zie tabel). In die evaluatie wordt elke indicator gekoppeld aan een van de VN-doelstellingen die soms nader bepaald worden door andere officiële teksten, zoals internationale overeenkomsten en duurzame-ontwikkelingsstrategieën, in het bijzonder de beleidsvisie op lange termijn inzake duurzame ontwikkeling die de federale regering in 2013 heeft vastgesteld. Die visie bevat 55 langetermijndoelstellingen. Samen met soortgelijke documenten van de gewesten vormt ze een stevige basis voor een snelle aanpassing van de SDGs aan België.

Elke VN-doelstelling (kolom 1 van de tabel) wordt opgevolgd met een of twee indicatoren (kolom 2), geselecteerd uit de reeds door het FPB opgevolgde duurzame-ontwikkelingsindicatoren (zie www.indicators.be) en uit de in februari 2016 gepubliceerde aanvullende indicatoren naast het bbp. Die indicatoren worden ook ingedeeld volgens de vier uitdagingen (sociaal, consumptie- en productiepatronen, milieu en governance) van de Federale beleidsvisie op lange termijn inzake duurzame ontwikkeling.

Gekwantificeerde doelstellingen: weinig zouden tegen 2030 bereikt worden

Voor 13 van de indicatoren kon een precieze (gekwantificeerde en tijdgebonden) doelstelling vastgesteld

worden, bijvoorbeeld het *risico op armoede of sociale uitsluiting* tegen 2030 met de helft verminderen of de jaarlijkse *uitstoot van fijn stof* terugdringen tot minder dan 29,2 kt PM_{2,5} in 2030. Die precieze doelstellingen zijn opgenomen in kolom 3 van de tabel.

Om deze indicatoren te evalueren wordt de voortzetting van de huidige trend in 2030 vergeleken met de te bereiken doelstelling. De voortzetting van de huidige trend werd ofwel berekend op basis van bestaande FPB-projecties, ofwel geëxtrapoleerd op basis van een berekende trend van de indicator sinds het jaar 2000. Voor 4 van die 13 indicatoren maakt de voortzetting van de huidige trend het mogelijk de doelstelling te bereiken. Het gaat om de indicatoren *vrouwelijke parlementsleden*, *onderzoek en ontwikkeling*, *uitstoot van fijn stof en mariene oppervlakte in Natura 2000-gebied*. Een vijfde indicator over *hernieuwbare energie* bereikt bijna zijn doelstelling (geraamd op 18 % in 2030) volgens het referentiescenario van de Energievooruitzichten die het FPB in 2014 publiceerde. Daarin bedraagt het aandeel hernieuwbare energie 16,8 % van het bruto finale energieverbruik.

Voor de overige 8 van die 13 indicatoren laat de voortzetting van de huidige trend niet toe de doelstelling te bereiken. Het gaat om de indicatoren *risico op armoede en sociale uitsluiting*, *verkeersdoden*, *vroegtijdige schoolverlaters*, *finale energie-intensiteit*, *vervoer van personen met de wagen*, *uitstoot van broeikasgassen*, *duurzame visvangst* en *officiële ontwikkelingshulp*.

Niet-gekwantificeerde doelstellingen: weinig gunstige evoluties

Voor de 18 andere indicatoren kan met de VN-doelstellingen enkel bepaald worden in welke richting ze moeten evolueren. Zo moet *obesitas bij volwassenen* dalen en moet het *veiligheidsgevoel in de openbare ruimte* toenemen. Die te volgen richting is aangeduid in kolom 3 van de tabel.

Van die 18 indicatoren evolueerden er 6 in de gewenste richting tussen het jaar 2000 en vandaag. Het gaat bijvoorbeeld om de *oppervlakte biologische landbouw* en het *gerecycleerd afval*. Die evaluatie geeft geen informatie over het tempo van de evolutie van deze indicatoren.

Twee indicatoren evolueren in de tegengestelde richting van de doelstelling: de *werkloosheidsgraad* en de *populatie weidevogels*. Van de andere 10 indicatoren zijn er 3 met onvoldoende gegevens om een statistisch significante trend te kunnen ramen en 7 evolueerden zeer weinig tussen 2000 en 2015. Het gaat bijvoor-

beeld om de *Gini-index*, die de inkomensongelijkheid meet, of het *vertrouwen in instellingen*.

Sociale indicatoren tonen de meest zorgwekkende evoluties

Van de 31 indicatoren hebben er 14 betrekking op de sociale uitdaging, 8 op de uitdaging van consumptie- en productiepatronen, 7 op de milieu-uitdaging en 2 zijn gekoppeld aan de uitdaging van de overheids-governance. De evoluties van de sociale uitdaging blijven het meest zorgwekkend. Slechts 2 op 14 van die indicatoren krijgen een gunstige evaluatie.

Deze balans is een eerste evaluatie van de vooruitgang van België naar de VN-doelstellingen van duurzame ontwikkeling tegen 2030, op basis van bestaande en snel toegankelijke gegevens. In België zijn er binnen het Interfederaal Instituut voor de Statistiek en de Interministeriële Conferentie Duurzame Ontwikkeling werkzaamheden aan de gang om een vollediger lijst op te stellen.

Task Force Duurzame Ontwikkeling (2016), *Vooruitgang naar de duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de VN. Balans 2016*, Working Paper 7-16, Brussel: Federaal Planbureau.

Deze Working Paper kan worden besteld, geraadpleegd en gedownload op www.plan.be

Voor meer informatie: Patricia Delbaere, dp@plan.be, 02.507.74.73 en Alain Henry, ah@plan.be, 02.507.74.76

De Task Force Duurzame Ontwikkeling voert de opdrachten uit die *de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling* heeft toevertrouwd aan het Federaal Planbureau.

Balans 2016 van de indicatoren van duurzame ontwikkeling: vooruitgang naar de VN-doelstellingen

SDG ¹	Indicator	Uitdaging	Precieze doelstelling / richting	Evaluatie
	1. Risico op armoede of sociale uitsluiting	Sociaal	1,17 miljoen	
	2. Obesitas bij volwassenen	Sociaal	↘	
	3. Oppervlakte biologische landbouw	CPP	↗	
	4. Sterfgevallen door cerebrovasculaire ziekten	Sociaal	↘	
	5. Verkeersdoden	Sociaal	210	
	6. Vroegtijdige schoolverlaters	Sociaal	0 %	
	7. Levenslang leren	Sociaal	↗	
	8. Tijd besteed aan huishoudelijk werk	Sociaal	↘	
	9. Vrouwelijke parlementsleden	Sociaal	50 %	
	10. Nitraat in rivierwater	Milieu	↘	
	11. Waterverbruik per inwoner	CPP	↘	
	12. Hernieuwbare energie ²	CPP	18 %	
	13. Finale energie-intensiteit ²	CPP	1,95 MJ/€	
	14. bbp/inwoner	CPP	↗	
	15. Werkloosheidsgraad	Sociaal	↘	
	16. Vervoer van personen met de wagen ²	CPP	65 %	
	17. Onderzoek en ontwikkeling	Governance	3 % van het bbp	
	18. Armoederisico	Sociaal	↘	
	19. Gini-index	Sociaal	↘	
	20. Uitstoot van fijn stof	Milieu	29,2 kt	
	21. Binnenlands materiaalverbruik	CPP	↘	
	22. Gerecycleerd afval	CPP	↗	
	23. Slachtoffers van natuurrampen	Sociaal	↘	
	24. Uitstoot van broeikasgassen ²	Milieu	104,9 Mt CO ₂ -eq.	
	25. Duurzame visvangst	Milieu	100 %	
	26. Mariene oppervlakte in het Natura 2000-gebied	Milieu	10 %	
	27. Landoppervlakte in het Natura 2000-gebied	Milieu	↗	
	28. Populatie weidevogels	Milieu	↗	
	29. Veiligheidsgevoel in de openbare ruimte	Sociaal	↗	
	30. Vertrouwen in instellingen	Sociaal	↗	
	31. Officiële ontwikkelingshulp	Governance	0,7 % van het bbp	

Nota's: CPP = Consumptie- en productiepatronen

1 - De lijst met SDGs staat op de volgende bladzijde.

2 - Indicatoren waarvoor de voortzetting van de trend berekend werd op basis van bestaande FPB-projecties.

Legende

Evaluatie t.o.v. de precieze doelstelling			Evaluatie van de richting van de evolutie		
Gunstige evolutie	4 indicatoren		Gunstige evolutie	6 indicatoren	
Onzekere evolutie	1 indicator		Onzekere evolutie	10 indicatoren	
Ongunstige evolutie	8 indicatoren		Ongunstige evolutie	2 indicatoren	

De 17 duurzame-ontwikkelingsdoelstellingen van de VN

1. Beëindig armoede overal en in al haar vormen.
2. Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw.
3. Verzeker een goede gezondheid en promoot welvaart voor alle leeftijden.
4. Verzeker gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevorder levenslang leren voor iedereen.
5. Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes.
6. Verzeker toegang en duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen.
7. Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.
8. Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.
9. Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.
10. Dring ongelijkheid in en tussen landen terug.
11. Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.
12. Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen.
13. Neem dringend actie om de klimaatverandering en haar impact te bestrijden*.
14. Behoud en maak duurzaam gebruik van de oceanen, de zeeën en de maritieme hulpbronnen.
15. Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen, beheer bossen duurzaam, bestrijd woestijnvorming en landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.
16. Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en creëer op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en open instellingen.
17. Versterk de implementatiemiddelen en revitaliseer het wereldwijde partnerschap voor duurzame ontwikkeling.

* We erkennen dat het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake Klimaatverandering het belangrijkste internationale, intergouvernementele forum is om het globale antwoord op de klimaatverandering te onderhandelen.